

PRESSEMELDING Prosjektlansering av nytt forskningsprosjekt og overrekkelse av gave.

Velkommen til lansering av det arkeologiske forskningsprosjektet Avaldsnes – Maktens havn og overlevering av en fantastisk gave fra Sparebankstiftelsen SR-Bank.

Nordvegen Historiesenter på Avaldsnes, 13.6.2019, kl 10.00-12.00.

PROGRAM(se kart på siste side)

10:00 inne på Nordvegen historiesenter

Velkommen ved ordfører i Karmøy, Jarle Nilsen

Overrekkelse av gave ved Hege Skogland Mogleiv fra Sparebankstiftelsen SR-Bank

Presentasjonen av prosjektet:

- Marit Synnøve Veia, Avaldsnesprosjektet i Karmøy kommune
- Arild Skjæveland Vivås, MUST Stavanger maritime museum
- Håkon Reiersen, Arkeologisk Museum, UiS
- Einar Tollaksvik, Saga Subsea
- Hallgjerd Håbakk Ravnås, Geopluss

Presentasjon av funn og overrekkelse av diplom til en elev og aspirerende fisker som har innlevert et fantastisk nytt funn fra Karmsundet.

Utlevering av booklet om prosjektet.

11:00 utendørs på Avaldsnes

Kort spasertur ned til jernalder og middelalderhavna på Avaldsnes. Guiding ved Håkon og Arild. Her vil arkeologer fra Smm være in action, slik at det vil være snorklere i vannet.

FOR HVEM:

Tilstede på Avaldsnes vil det være inviterte offentlige etater, en del fra næringslivet i område, andre inviterte, og media. Vi vil legge til rette for at media vil få tatt intervju/video og bilder både inne og ute. FOTO FIGURER OG VIDEO FRA TIDLIGERE DYKKERUNDERSØKELSE fra prosjektet vil bli gjort tilgjengelig for media.

KORT BESKRIVELSE AV PROSJEKTET:

Prosjektgruppen bak prosjektet Maktens havn ble etablert nå i vinter for å jobbe frem mot et felles forskningsprosjekt om havnen på Avaldsnes. Det er en bredt sammensatt gruppe hvor regionens museer og oljeserviceselskaper går sammen for å studere en hittil lite kjent side ved Avaldsnes.

Avaldsnes har vært et europeisk maktsenter gjennom årtusener. Sporene kan leses i landskapet som gigantiske gravhauger, ruvende baustasteinsmonument og den flotte Olavskirken. Her møtes sjøveiene mot nord, sør og vest, og herfra har den beskytta hovedleden langs kysten, Norðvegr, blitt kontrollert. I 2017 avdekket arkeologer Norges fjerde kongsgård i stein fra middelalderen på Avaldsnes.

Ved spørsmål kontakt prosjektleder Arild Skjæveland Vivås, tlf 99709754, arild.vivaas@museumstavanger.no

Men havnen nedenfor Avaldsnes har ikke vært gjenstand for utgravinger enda. Sporadiske marinarkeologiske undersøkelser har vist at det finnes uberørte og unikt bevarte funn i kongsgårdens havneområde, særlig fra den hanseatiske perioden (13-1400-tallet). Dette peker mot at det finnes en bortimot perfekt bevart middelalderhavn her!

Prosjektet *Maktens Havn* kombinerer arkeologi og teknologi fra offshoreindustrien i en innovativ og grensesprengende forskningsundersøkelse som vil avdekke nye sider ved vår felles kulturarv. For å bedre forstå hvilken rolle havnen har spilt gjennom tusener av år, vil vi kartlegge og undersøke både rike funnlag og skip på havbunnen, og bygninger og monumenter på land.

Kanskje skjuler mudderet rundt Avaldsnes også flere vrak? Det kan finnes spor etter tidligere perioder i havneområdet. Hva med de rike periodene i jernalderen med fyrster og sjøkonger? Er det mulig å spore rester etter byggingen av langskipene? Kan det finnes havnestrukturer, vrak eller avsetningslag fra disse periodene også? Det er dette vi ønsker å undersøke i prosjektet *Maktens havn*.

De nye kulturminnene og kunnskapen som produseres vil være en betydelig styrkning av Nordvegen historiesenter på Avaldsnes. Den gamle låven på Avaldsnes kan få nytt liv som museumsbygg med utstillinger og plass til å stille ut fantastiske funn, skip og resultatene fra Maktens havn-prosjektet. Sammen med gravhaugene, Olavskirken og den nylig utgravde kongshallen vil vårt forskningsprosjekt sette Avaldsnes på kartet som en plass for å oppleve både bronsealder, jernalder, vikingtid og middelalder.

Kommentarer/sitater:

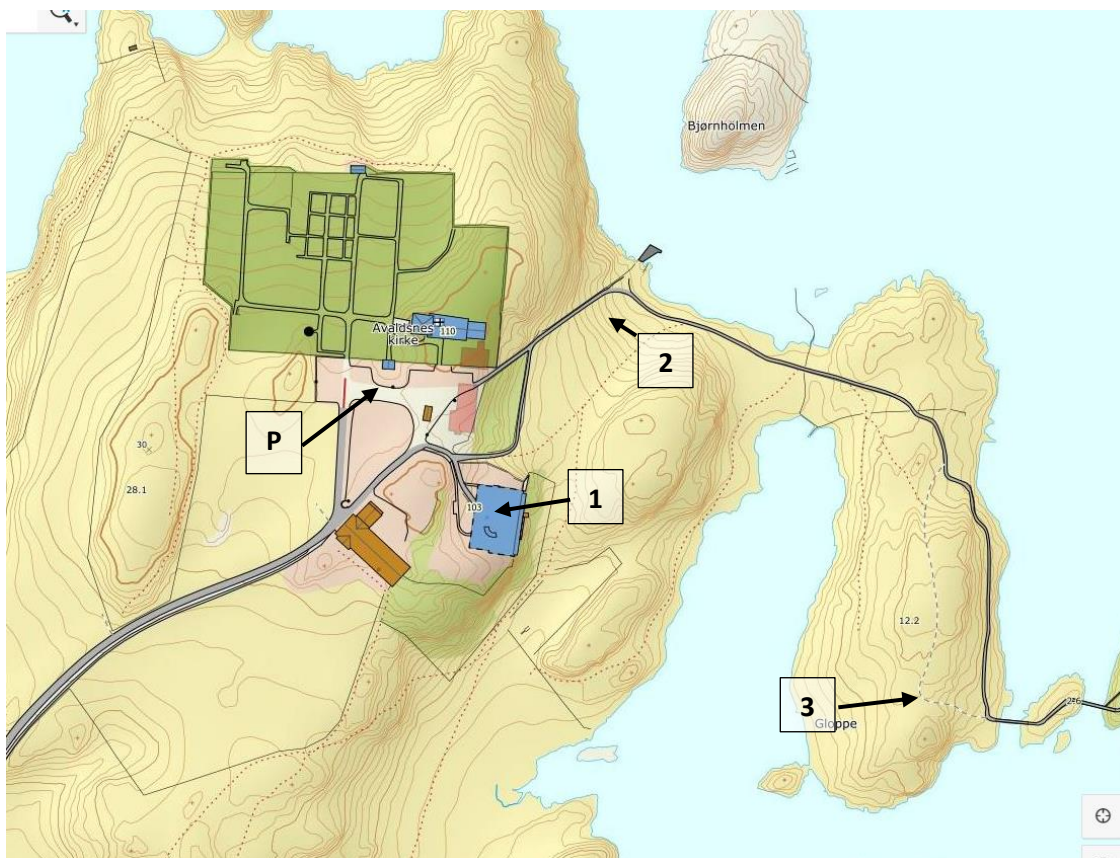
«Med denne fantastiske gaven fra Sparebankstiftelsen SR-Bank har vi fått en nødvendig bekreftelse og anerkjennelse av at Avaldsnes – Maktens havn er et prosjekt som det er interesse for og tro på. Sparebankstiftelsen SR-Banks pengegaver er en viktig bidrag som treffer bredt og godt i regionen, og vi er stolte over at nettopp Sparebankstiftelsen legger første stein på fundamentet for et forskningsprosjekt som kommer til sette Avaldsnes og Karmsundet i spotlightsen i mange år fremover,» smiler avdelingsdirektør Bitten Bakke fra MUST Stavanger maritime museum.

Sparebankstiftelsen SR-Bank ved daglig leder Tor Dahle og nestleder i styret Hege Skogland Mokleiv kommenterer:

«Sparebankstiftelsen SR-Bank er opptatt av å bevare og utvikle kulturhistoriske steder på Sør Vestlandet samt bidra til et godt kulturtilbud. Avaldsnes er et viktig kulturhistorisk senter der barn og unge kan få innblikk i vår historie.

Stiftelsen har tidligere støttet Avaldsnesprosjektet med kr 1 million til historisk lekeparks for barn samt bidratt til restaurering av Jernaldergården i Stavanger og Hafrsfjordprosjektet med betydelige beløp.

Når vi i vår fikk henvendelsen fra Avaldsnesprosjektet om å bidra til marine utgravninger på Avaldsnes/Maktens Havn så var det ikke vanskelig for Stiftelsen å si ja til å bidra med kr 500.000 til dette prosjektet. Resultatene av dette prosjektet vil kunne bidra til ytterligere kunnskap om hvilken rolle havnen på Avaldsnes har spilt gjennom tusenvis av år.»

Figur 1: Parkering ved Olavskirken. Første del er inne på historiesenteret merket 1. Andre del av programmet er ute ved merkene 2 og 3. Det er ca 700 meter å gå en vei. Hovedsakelig gruslagt sti.

Vel møtt hilsen oss i prosjektet:

ARKEOLOGISK
MUSEUM
Universitetet i Stavanger

AVALDSNES
Noregs eldste kongesete

GEOPluss⁺
GODE PÅ BUNNEN

MUST
MUSEUM STAVANGER
STAVANGER
MARITIME MUSEUM

 sagasubsea

Ved spørsmål kontakt prosjektleder Arild Skjæveland Vivås, tlf 99709754, arild.vivaas@museumstavanger.no